

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgja. — Włochy. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Montenegro. — Turcyja. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. Przegląd miesięczny galicyjskiej kasy oszczędności. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

W urzędach pomocniczych c. k. galicyjskiego Namiestnictwa mianowani zostali akcesistami: prowizoryczny akcesista *Emil Tullius* i dyurnista *Adolf Sokulski*, mianowicie ostatni tylko prowizorycznie. — Lwów, 26. sierpnia 1856.

Lwów, 28. sierpnia. W pamięć szczęśliwego rozwiązania Jej Mości Cesarzowej ofiarowała chrześcijańska gmina miasta Kołomyi z kasy miejskiej 150 zlr. m. k., a tamtejsza gmina żydowska z dobrowolnej składki 50 zlr. m. k. — razem 200 zlr. m. k. na ubogich miejscowych. Ten akt dobroczynności podaje się niniejszem do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 30. sierpnia. Jego c. k. Apostolska Mość odjechał dziś przedpołudniem do Granu.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące z Wiednia. — Arcyksiążę Ludwik w Ischlu. Pobyt ministra sp. w. w Wenecyi.)

Wiedeń, 29. sierpnia. Pułkownik *Tornau* przydzielony do tutejszej ces. rosyjskiej ambasady miał dziś zaszczyt być zaproszonym do stołu Cesarskiego w Laxenburgu. — Ces. francuski poseł baron *Bourquency* miał wczoraj w południe zaszczyt złożyć w c. k. Burgu Jej Mości Cesarzowej swoje uszanowanie. Słychać, że baron *Bourquency* doręczył Najjaśniejszej Pani pismo od Jej Mości Cesarzowej Eugonii. — Jenerał kawalerji hr. *Schlick* powróciwszy z Paryża i przybyły z Zary namiestnik fml. baron *Mamula* mieli wczoraj posłuchanie u Jego Cesarzowskiej Mości. — Mianowany c. k. ambasadorem w Szwajcaryi baron *Menshengen* otrzymał wczoraj na audyencyi u Jego Mości Cesarza swe listy wierzytelne, dziś robi wizyty pożegnawcze a za kilka dni odjedzie do Berny. — Jego Excelencyja minister spraw wewnętrznych baron *Bach* odjeżdża jutro do Granu na uroczystość poświęcenia tamtejszego kościoła katedralnego.

Linz, 26. sierpnia. Jego cesarzowicz. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Ludwik stanął dziś o 6^{1/2} godzinie wieczór w Ischl.

Wenecya, 25. sierpnia. Jego Exc. minister spraw wewnętrznych, baron *Bach* przybył tu dziś ostatnim pociągiem kolei żelaznej z Werony. Wczoraj oddawał pan minister wojskowemu gubernatorowi, panu *Gorzowskiemu* i przewielebnemu patriarsze wizyty, poczem udał się do pałacu cesarskiego i dożów, do c. k. instytutu, gmachu na wyspie S. Giorgio Maggiore, do biur namiestnictwa i delegacyi prowincjonalnej, równie jak municypalności. Po objęciu zwiedził Jego Excelencyja także teatr Fenice.

Ameryka.

(Nadzieja bliższego ukończenia sporów o Amerykę centralną.)

Nowy-York, 13. sierpnia. Jak słychać, polecono ambasadorowi amerykańskiemu przy dworze angielskim, panu *Dallas*, trzymać się przy układach z Anglią w sprawie centralnej Ameryki głównie podanych dawniej w dzienniku *Times* propozycyi, mianowicie odstąpienia Ruatanu państwu Honduras, zniesienia protektoratu nad wybrzeżem Mosquito, i założenia wolnego portu w Greytown. Jest zatem nadzieja, że tym sposobem skończą się teraz siedmioletnie już prawie układy i że nieszczęsny traktat Clayton-Bulwera, o którym powiedział jenerał *Taylor*, że potrzebny będzie nowy traktat dla wyjaśnienia jego, zostanie rzeczywiście załatwiony. — W San Domingo miała wybuchnąć okropna rewolucya.

Hiszpania.

(Dekret rozwiązujący gwardyę narodową. — Depesza z 25. sierpnia.)

List z Madrytu z 22. sierpnia donosi: „Na wniosek rady ministeryalnej, że potrzeba koniecznie rozwiązać gwardyę narodową,

gdz stała się źródłem nieustannych zakłóceń, a mianowicie podczas ostatnich wypadków zajmowała bardzo groźne stanowisko w obec rządu, wydała Królowa następujący dekret:

„Zważywszy dokładnie wszelkie zdania, jakie przedłożyła Mi moja rada ministeryalna o stosowności i konieczności rozwiązania gwardyi narodowej, rozporządziłam co następuje: Artykuł I. Gwardya narodowa Królestwa jest rozwiązana i pozostanie na zawsze zniesiona. Artykuł II. Rząd wyjaśni Korteżom na przyszłym zgromadzeniu powody tego rozporządzenia.“

Depesza z Madrytu z 25. kwietnia donosi: „Dziś wieczór odbędzie się podpisanie kontraktu ślubnego a jutro zaślubiny księcia *Adalberta*, poczem nastąpią zapowiedziane festyny. Gazeta urzędowa ogłasza wciąż jeszcze mianowania gubernatorów prowincyi. Chociaż wybrani należą do rozmaitych partyi, jest wybór rządu doskonały. Wszędzie panuje spokój.“

Anglia.

(Sir *William Temple*. — Pokoje u królowej *Adhy*. — Honory wdowom po oficerach orderu *Bath*. — Fregata „*Radetzky*“. — Książę *Adalbert* pruski.)

Londyn, 25. sierpnia. Wczoraj zrana o godzinie 9. umarł tu w pomieszkaniu swoim przy ulicy *Dover-Street* Sir *William Temple*, brat wiehrabi *Palmerstona* i do niedawna jeszcze pełnomocny minister Anglii przy dworze Króla Neapolu.

— Wdowa, królowa *Adhy*, miewa w *Southampton* wielkie pokoje. Królowa, jej syn i inni w przepysznym ubiorze orientalnym, otoczeni sługami i rzezańcami, przyjmowali przedwczoraj z wielkim ceremoniałem przełożonych władz miejskich. Poźniej kazała sobie królowa przedstawić 30 dam z *Southamptonu* i rozmawiała z nimi za pośrednictwem jednej z swoich dam, która dłuższy czas bawiła we *Włoszech*. Zresztą sama i damy jej świty unikają ciekawych oczu tłumu z taką starannością, że to dało powód do niejednej zabawnej sceny.

— Na mocy królewskiego rozporządzenia otrzymają wszystkie wdowy po tych oficerach, którzy byli prenotowani na kawalerów orderu *Bath*, a polegli przed nieprzyjacielem, te same godności i tytuły, jakieby im przysłużyły, gdyby ich mężowie istotnie byli ten order otrzymali. Rozporządzenie to odnosi się do wdów po jenerale *Cathcart*, jenerał-majorze *Estcourt*, jenerałach brygady *Strangways*, *Adams* i *Tylden*, kontr-admirałach *Corry* i *Boxer*.

— Cesarska parowa fregata „*Radetzky*“ oddaliła się z *Portsmouth* i wpłynęła na *Tamizę*, ażeby przedsięwziąć niektóre reparacye.

— *Adalbert*, książę Prus, jak donoszą z *Gibraltaru*, przychodzi spieszo do zdrowia. To samo donoszą o innych tam przebywających rannych floty pruskiej.

Francya.

(Wojska z *Konstantynopola* powróciły. — Nowiny dworu. — Posiedzenie akademii francuskiej. — Pałac ambasady rosyjskiej. — Budowa okrętów.)

Paryż, 26. sierpnia. Podług *Monitora* przybył wczoraj mieszany okręt transportowy „*Saône*“ z wojskiem z *Konstantynopola* do *Marsylii*. — Księżniczka *Matylda* jedzie wkrótce odwiedzić swego stryja, króla *Wirtembergu*, do *Sztuttgardy*. — Spuszczona w *Tulonie* z warsztatu piękna fregata „*L'Imperatrice Eugenie*“ ma 60 dział i przeznaczona jest do żeglugi Ich M. Cesarstwa. — Pojutrze odbędzie akademja francuska pod prezydencyą teraźniejszego dyrektora de *Barante*, roczne posiedzenie swoje. Stały sekretarz jej, pan *Villemain*, zda sprawę z konkursu o nagrody poezyi i krasomowstwa i odczyta kilka ustępów z dzieł uwiecznionych. Zakończy zaś posiedzenie zwykłe sprawozdanie prezydenta o nagrodach za cnotę.

— Władza miejska, korzystając z opadnięcia wód *Sekwany*, przedsiębierze rozmaite naprawy i upiększenia tak w samym korycie rzeki jako też przy mostach. — Połowa hotelu ambasady rosyjskiej przy ulicy *Faubourg Saint Honore* będzie już gotowa z końcem tego roku. Po przyrządzeniu komnat zostanie w nich ambasada natychmiast instalowana, a potem rozpocznie się budowa drugiej połowy hotelu podług tego samego planu. Hotel będzie mieć fasadę na 100 metrów od ulicy i piękny ogród od pół elizejskich i stanie się jednym z najpiękniejszych pałaców Paryża.

— Podług doniesień z *Cherbourg* odbywa się w tamtejszym porcie z wielką gorliwością budowa nowych okrętów i liczba cieśli okrętowych ma być pomnożona o 200 ludzi. Budowla parowego okrętu liniowego „*Ville de Nantes*“ (o 100 działach i sile 900 koni)

ma być przyspieszona; oprócz tego rozpoczęła się budowa okrętu liniowego „Sebastopol“ (o 70 działach i sile 900 koni) jako też kilku fregat i mniejszych okrętów, a okręt liniowy „Donauwerth“ otrzyma maszynę parową.

Belgia.

(Otwarcie wystawy przemysłowej.)

Bruksela, 23. sierpnia. Dziś w południe otworzono w salach pałacu przemysłowego wystawę przemysłową na rok 1856. Jego Mość Król, księżniczki i książęta przybyli o godzinie 12tej do gmachu wystawy, gdzie ich przyjmowali: burmistrz p. Brouckere, szef dywizji wystawy p. Romberg i inni członkowie komisji, i oprowadzili ich po salach, przyczem przedstawiono J. M. Królowi kilku artystów.

Włochy.

(Zmiany w traktacie wydawania zbrodniarzy. — Monsignor Chigi wyjechał do Moskwy. — Ułaskawienia. — Polityczne poszukiwania.)

Messagere Modenese z 20go b. m. ogłosił obwieszczenie ministerstwa spraw zewnętrznych, na mocy którego zaprowadzono niektóre zmiany w zawartym między Austrią i Modeną traktacie względem wydawania zbrodniarzy, dezertarów itd. na przypadek, jeżeliby Esteńskie wojska zgodnie z traktatem z 24. grudnia 1847 stały lub działały na terytorium austriackim, albo austriackie wojska na terytorium esteńskim.

Z *Rzymu* piszą dziennikowi *Indep. belge* z 17go sierpnia: „Monsignor Flavio Chigi odjechał do Moskwy. Ze święty kardynał, złożonej z księży obeznanych z językami sławiańskimi i hierarchią kościelną Rosyi, można wnosić, że Ojciec święty ma zamiar korzystać z tej sposobności, i stanowczo zawrzeć taki konkordat z Rosyą, jak w roku 1846. Jak zapewniają, pragnie Ojciec święty w każdej z siedmiu eparchii rosyjskich założyć biskupstwo. Eparchie te liczą podług ukazu z 11. grudnia 1848 do 3 milion. (2.752.000 katolików.“

Jego Świątobliwość ułaskawił temi dniami dwóch politycznych więźniów z Pogliano. Także Ruyc, wspomniany kilkakrotnie w roku 1853 członek tajnego towarzystwa, spodziewa się ułaskawienia. — Przedwczoraj i wczoraj przetrząsała policja pomieszkania kilku znakomitości, mających sławę korespondentów dziennikarskich, a między tymi także kilku papieżkich urzędników ministerstwa. Posądzano ich o artykuły, jakie w ostatnich czasach ogłaszała liberalna prasa piemoncka przeciw Rzymowi. Poszukiwania te były bezskuteczne.

Królestwo Polskie.

Według wiadomości z Warszawy z 23. sierpnia przybyli tajny radca Tegoborski, członek rady państwa, z Wiednia, generał artylerji książę Gorczakow z Paryża, a tajny radca senator Faushave odjechał z Warszawy do Londynu i rzeczywisty radca stanu hrabia August Połocki do Dieppe.

Rosya.

(Postanowienia karne na przemytników. — Sądownictwo żydowskie. — Posada kasyerów. — Posiadłości w głębi Azji. — Wiadomości z Krymu. — Nagrody żydom za wzorowe rolnictwo.)

Petersburg, 19. sierpnia. W królestwie polskim ogłoszono nowe postanowienia karne co do przemytników żydowskich. Żydzi przekonani o przemytnictwo skazani być mają na karę pieniężną, więzienia, na kary cielesne i na usunięcie ich od granicy na 21 do 100 wiorst, na wydalenie do gubernii tomskiej, a za piątem wykroczeniem na osiedlenie w Sybirze. W guberniach, w których żydom wolno się osiedlać (a mianowicie w prowincjach mało-rosyjskich) nakazano gubernatorom jeneralnym od roku 1850 dla załatwienia spraw, które wymagają dokładnej wiadomości przepisów i zwyczajów żydowskich powoływać na poradę żydów z tem dobrze obeznanych. Według nowego rozporządzenia ma na przyszłość znać taki w każdej gubernii, gdzie i żydzi mieszkają, wezwany być dla lepszego rozpoznania toczącej się sprawy. Do czuwania nad porządkiem spraw karnych, które potąd po kilka lat bez załatwienia zalegały, przeznaczono w szczególności pomocnika ministra spraw wewnętrznych. — Z rozkazu J. M. Cesarza zaostrzono znów władzom zwierzchniczym, by posady kasyerów i poborców powierzano osobom godnym wszelkiego zaufania i u władz dobrze znajomym. Oprócz tego dozwolono wywozu soli z jezior należących do wojskowych osad kozaków dońskich na czas nieoznaczony.

Do *Journal des Débats* piszą z Berlina z 18. sierpnia: Według wiarogodnych doniesień znajduje się teraz w posiadaniu Rosyi całe jezioro aralskie wraz z wybrzeżami. Na jeziorze tem utrzymuje Rosya sześć wojennych paropływów, a co na poparcie zamiarów jej względem Chiwy i Bokhary jest rzeczą bardzo ważną. Według pomiarów głębi przedsiębranych jeszcze za panowania Cesarza Mikołaja można na rzekach Sir-Daria i Amu-Daria wpadających do tego jeziora żeglować na 200 mil w górę. Upewniają też, że rząd kazał już budować żelazne statki wojenne do żeglugi na tych rzekach.

Z Symferopola i Krymu sięgają wiadomości po koniec lipca. Na ulicach Symferopola rzadko już widzieć oficera, a ludność dla odetchnienia po uciążliwościach wojny ufała się ku południowi, górrom i jeziorom. Nie jedna młoda dama miejska poszła za chorągwiemi czyli raczej za synami Marsa, gdyż wielu oficerów pożeniło się tam, a żony towarzyszyły im na załogach. Dawniejsi mieszkańcy Bałakławy, Kerczu itd. uprzętały z gruzów miejsca, które przedtem

do nich należały, i zaczynają się odbudowywać. Generał-gubernator ogłosił, że zakupione baraki, jeżeli nie będą zprątnięte w pewnym czasie, przypadną na rzecz właścicieli gruntu, na czym stoją, i że zasoby siana i inne przedmioty zostaną spalone, jeżeli nie będą uprzątnięte w przeciągu ośmiu tygodni. Zbývá niestety całkiem na środkach transportowych.

Honorowy obywatel Jewsel Günzburg złożył 20 biletów 5procentowej pożyczki w ogółowej kwocie 10.000 rubli sr. w tym zamiarze, ażeby minister dóbr skarbowych z procentów tej sumy kazał rocznie rozdawać premia hebrajskim rolnikom, którzy się najbardziej odznaczają. Cesarz Jego Mość rozkazał oświadczyć Günzburgowi za to chwalebne postępowanie swoją zyczliwość i darowany przezeń kapitał pod nazwiskiem dawcy obrócić na wieczne czasy na cel przez niego wyznaczony.

(Ceremoniał koronacji Cesarza Aleksandra II. Ciąg dalszy. Ob. nr. 202 G. Lw.)

Przyjawszy namaszczenie, przy dopełnieniu którego uderzono będzie w dzwony i dany 101krotny wystrzał z dział, Najjaśniejszy Pan raczy stanąć po prawej stronie, naprzeciw miejscowego obrazu Zbawiciela. Wtedy przystąpi do wrót carskich Najjaśniejsza Pani i stanie na tymże złotogłowie. Metropolita moskiewski namaści tylko czoło Jej c. Mości, wymawiając także: „*Cecha daru Ducha Świętego*“, metropolita zaś nowogrodzki obetrze bawełną miejsce namaszczenia. Po namaszczeniu Jej ces. Mość raczy stanąć po lewej stronie naprzeciw obrazu N. Panny, mając przy sobie swych asystentów.

Wtenczas metropolita moskiewski wprowadzi przez wrota carskie Najjaśn. Pana wewnątrz sanktuarium, inni zaś asystujący kapłani podtrzymują goły purpury. Jego ces. Mość zatrzymawszy się przed św. stołem na złotogłowie, raczy przyjąć komuniję św., według godności cesarskiej, jak komunikują się kapłani, to jest osobno ciało i osobno krew pańską. Po przyjęciu komunii św. jeden z biskupów poda Jego ces. Mości chleb poświęcony i wodę, a drugi posłuży przy umyciu ust i rąk.

Wyszedszy z sanktuarium Najjaśniejszy Pan raczy znowu odejść ku obrazowi Zbawiciela, a Najjaśniejsza Pani zbliży się do wrót carskich dla przyjęcia komunii św. zwykłym sposobem od metropolity moskiewskiego, przyczem dwaj drudzy biskupi posłużą Jej ces. Mości przy podaniu chleba święconego i wody do umycia ust i rąk. Następnie Ich ces. Moście raczą udać się razem do tronu i zasiąść na tronach. Regalia niesione będą wprzód tym samym porządkiem, jak je niesiono do wrót carskich.

Po odprawieniu liturgii św. wszyscy dygnitarze, należący do procesyi, wychodzą drzwiami północnymi i stają zewnątrz Soboru na swoich miejscach. Wtedy protoprezbiter spowiednik odmówi w obec Ich ces. Mości dziękczynne modlitwy odmawiane przy komunii św., przy końcu liturgii protodyakon zaintonuje modły o długoletność dla Najjaśniejszego Pana i Najjaśniejszej Pani, a śpiewacy odśpiewają trzykrotnie: „*Mnogaja lieta*.“ Wreszcie podany będzie do ucałowania Ich ces. Mościom krzyż święty. Najjaśniejszy Pan włoży na swą głowę koronę, weźmie berło i jabłko. Wtedy wszyscy tak duchowne jak i świeckie osoby złożą przez pokłon trzykrotny, najpoddańsze powinszowanie z powodu szczęśliwie dokonanej koronacji i namaszczenia św.

Poczem Jej ces. Mość Cesarzowa Aleksandra Fedorówna z całą Najjaśniejszą familiją i książętami zagranicznymi, raczy wyjść z Soboru drzwiami południowymi i wrócić do pałacu w dawnym porządku, poprzedzana przez urzędników dworu i kawalerów i mając za sobą damy honorowe, kamerfrejline, frejliny Ich ces. Mości, ochmistrzynię dworu i frejliny Ich Wysokości, a Ich ces. Moście udadzą się z północnych drzwi Soboru, przez urządzonego pomost, obity sukmem karmazynowem i pod baldachimem do Soboru Archangielskiego, przez który wszyscy dygnitarze idące na przedzie przechodzą drzwiami zachodniemi ku Soborowi Zwiastowania. Skoro Ich ces. Moście zejda z tronu dla wyjścia z Soboru Wniebowzięcia, czterej oficerowie kawalergardów, stojący na stopniach tronu udadzą się za Ich ces. Mościami i po wstąpieniu Ich ces. Mości pod baldachim szykują się do pochodu: dwaj przed przednimi i dwaj za tylnymi podporami baldachimu. Ich ces. Moście wszedłszy do Soboru, raczą ucałować obrazy i relikwie św. i uczczą groby przodków Swoich. Protodyakon odmawia przepisana ektenią, po skończeniu której będzie zaintonowaną pieśń o długoletność.

Tymże samym porządkiem Ich ces. Moście raczą udać się do Soboru Zwiastowania, gdzie duchowieństwo postępuje tak, jak i w Soborze Archangielskim. Przy każdym Soborze dla spotkania, podania do ucałowania krzyża i pokropienia wodą święconą, znajdując się będą biskupi z odpowiednią liczbą duchowieństwa.

W ciągu całego pochodu Najjaśniejszy Pan raczy być w koronie i purpurze z berłem i jabłkiem w rękę, całując zaś obrazy św. oddaje te regalia osobom, które je niosły. Podczas pochodu biją w dzwony i daną będzie salwa 101 wystrzałów z dział, a rozstawione w paradzie wojska, oddają honory grając i bijąc w bębny.

Przy wejściu do Soboru Archangielskiego z drzwi północnych, baldachim niesiony nad Ich ces. Mościami przyjmują wyznaczeni do tego sztaboficerowie i wynoszą do drzwi zachodnich, a po wyjściu Ich ces. Mości, oddają takowy jenerał-adjutantom i jenerał-majorom orszaku Jego ces. Mości.

Z Soboru Zwiastowania Ich ces. Moście udają się do kruzganku Krasnego, przy którym wszyscy uczestniczący w procesyi zatrzymają się oprócz dygnitarzy dworu, idących w porządku przepisany do pokojów wewnętrznych gdzie Ich ces. Moście raczą po-

zostać dopóty, dopóki w sali granowitej nie zostanie wszystko przygotowane do obiadu. Po zawiadomieniu o tem przez naczelnego marszałka, Jego ces. Mość z Najjaśniejszymi Cesarzowami w towarzystwie asystentów, ministra dworu cesarskiego, ministra wojny i dowódcy pułku kawaleri gardów Jej ces. Mości, uda się w całym odzieniu cesarskim do sali granowitej, mając przed sobą 4 mistrzów obrzędów, 2 wielkich mistrzów obrzędów, marszałka dworu, naczelnego mistrza obrzędów, wielkiego marszałka dworu, 2 heroldów, osoby niosące koronę, berło i jabłko, z ich asystentami, wyższych dygnitarzy dworu i naczelnego marszałka.

Po obu stronach Ich ces. Mości idą opodal generał i fligel-adjutanci, sekretarze stanu i kawalerowi dworu, a za Najjaśniejszymi Paniami — członkowie rodziny cesarskiej i księżęta zagraniczni, mając za sobą damy dworu. Na całej przestrzeni pochodu ustawieni będą szpalerni kawaleri gardzi i grenadyerowie pałacowi.

Członkowie rady państwa, wyższe duchowieństwo i osoby świeckie płci obojczy 1ej i 2ej zaproszone na obiad i wprowadzone do sali Granowitej przez mistrzów obrzędów stają przy stolach u swych miejsc, a inne osoby: damy — z lewej, a osoby duchowne i świeckie — z prawej strony sali.

Ich ces. Moście raczą wejść na tron, gdzie pod baldachimem przygotowany będzie stół obiadowy na trzy nakrycia: dla Jego ces. Mości w środku, dla N. Cesarzowej Aleksandry Fedorowny po prawej, a dla N. Cesarzowej Maryi Aleksandrowny po lewej stronie Jego ces. Mości. Za tronami staną asystenci Ich ces. Mości i urzędnicy dworu 1go stopnia, naprzeciw nich krajczy, a po prawej i po lewej stronie stołu — wielcy podczaszowie. Niżej po bokach tronu czterej oficerowie kawaleri gardów, z gołemi pałaszami, a u rogów ostatniego stopnia tronu — dwaj heroldowie; naprzeciw tronu zaś — naczelnym marszałek, wielki marszałek dworu, naczelnym mistrz obrzędów i marszałek dworu, a za nimi wielcy mistrzowie i mistrzowie obrzędów, z laskami.

Na dany przez Jego ces. Mość rozkaz, minister skarbu poda Najjaśniejszym Cesarzowym przygotowane, z okoliczności najwyższej koronacji medale, które potem rozdane będą i innym obojczy płci obecnym osobom przez urzędników ministerstwa skarbu.

(Dokończenie nastąpi.)

Montenegro.

(Nowe zajęcia z Turkami.)

Z-nad granicy montenegryńskiej piszą gazetce zagrabskiej z 14. sierpnia:

Wiadomość, że Montenegro nie utrzymają się w twierdzy Medun, potwierdziła się. Załoga montenegryńska musiała oddać tę twierdzę Albanom. Na wiadomość o tem przysłał książę Daniło 5500 ludzi w okolice Podgorizy, by wypędzili ztamtąd napowrót wojsko albańskie. Na dniu 7. b. m. przyszło do utarczki, przyczem ze strony Montenegrynow poległo 21 ludzi. Byłoby znowu przyszło do walnej rozprawy, gdyby konsulowie angielski i francuski w Skutarach nie byli wymogli na obudwu stronach walczących zawieszenia broni na cały miesiąc. Warunki rozejmu są następujące: Albanie opuszczają terytorium Kuci w przeciągu 6 dni i oddadzą Medun. Basza w Skutarach zapłaci za poległych w Medunie i Podgorizy 40 Montenegrynow wynagrodzenie po 130 dukatów w złocie od głowy. Wywóz zboża i towarów na jeziorze skutarskiem nie może być utrudniony, a mianowicie ma być przywrócona komunikacja między Kraguiną i Sestendro (wypami tego jeziora) i wybrzeżem montenegryńskim. Wkońcu powiedziano, że niedotrzymanie choćby jednego tylko z tych punktów zerwie zawieszenie broni. Mówią także o generalnej amnestyi dla Kucian, ale nie słychać jeszcze o tem nic pewnego.

Turecja.

(Armia turecka. — Wiadomości bieżące.)

Francuski Monitor armii pisze z Konstantynopola z 15. sierpnia, że turecka regularna armia na stopie pokoju oznaczona została teraz na 104.508, mianowicie 72.355 piechoty, 18.000 konnicy i 13.145 artylerji. Milicya i wojsko nieregularne nie są wliczone do tego stanu. Kars ma być wyniesiony do rzędu twierdzy pierwszej klasy, a fortyfikacje Erzerum i Vanu mają być uzupełnione. Te trzy punkta należą do Armenii tureckiej i tworzą linię obronną Turcji azyatyckiej od Persyi i Rosyi.

Do Marsylii przywiózł okręt „Carmel“ wiadomości z Konstantynopola z 18. sierpnia. Kars opuścili już Rosyanie zupełnie 4. b. m. Turcy zastali fortyfikacje nienaruszone z wyjątkiem dwóch fortów. Z Reni i Ismailowa ustępują już także Rosyanie.

Afryka.

(Towarzystwo żeglugi nadbrzeżnej.)

Aleksandrya, 9. sierpnia. Wicekról postanowił założyć towarzystwo nadbrzeżnej żeglugi parowej na czerwonym morzu, pod kierunkiem Mustafy Beja synowca swego. Kapitał towarzystwa wynosi 10 milionów, z których rząd 3 subskrybował. Z kupców europejskich, którzy mają w niem udział i należą do rady administracyjnej, wymieniają panów: Thumbum (Anglika), Jules Pastré (Francuza), Levi (Austryka), Ruysenaers (Holendra), Dumreicher (Duńczyka) i Zaccali (Greka). Towarzystwo będzie używało tylko paropływow śrubowrcich i wszystkie punkta obudwu wybrzeży mają być połączone regularną komunikacją. Paropływy te będą nosić banderę egipską.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 30. sierp. Dzisiejszy Monitor ogłasza wyszczególnienia poddanych austriackich z okazji wystawy bydła w Paryżu. Hrabia Larisch Mönich mianowany komandorem, hrabia Wrba i dr. Mayer oficerami, baron Stillfried, p. Sutner i profesor Arenstein kawalerami orderu legii honorowej. — Cesarz przyjmował ambasadora hiszpańskiego hrabię Serrano.

Kalet, 27go sierpnia. Lord Westmoreland i Jej cesarzów. Mość księżna Hamilton, kuzynka Cesarza Ludwika Napoleona, wsiadli tu wczoraj na okręt. — Jutro oczekują tu pierwszego oddziału wracającej legii angielsko-niemieckiej.

Turyń, 27. sierpnia. Inżynier Brett musiał dla nieustającej burzy przerwać robotę około założenia telegrafu podmorskiego pod wyspą Galitta i sam na krótki czas ztamtąd się oddalił.

Madryt, 27. sierpnia. Królowa przyjęła dymisję marszałka San Miguela z posady naczelnego komendanta helebardzistów.

Kurs lwowski.

Table with columns for date (Dnia 1. września), instrument (gotówką, towarem), and values in złr. and kr. for various commodities like Dukat holenderski, Dukat cesarski, etc.

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Table showing exchange rates for various financial instruments (Instytut kupił, przedał, etc.) with columns for date and values in złr. and kr.

Wiedeński kurs papierów.

Table with columns for date (Dnia 29. sierpnia), instrument (Obligacye dlugu państwa, Pożyczka z losami, etc.), and values in złr. and kr. with a 'w przecięciu' column.

Wiedeński kurs weksłów.

Table listing exchange rates for various locations (Amsterdam, Augsburg, Frankfurt, etc.) with columns for date, instrument, and values in złr. and kr. with a 'w przecięciu' column.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Table listing market rates for various financial instruments (Pożyczka narodowa, Obligacye dlugu państwa, etc.) with columns for date and values in złr. and kr.

Lloyd (w srebrze) 5% 89—89½, 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 117—118. Akcyj bank. narodowego 1091—1093. Akcje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 393¼—394. Akcje niż. austr. tow. eskomp. 120—120¼. Detto Budzysko-Lincko-Gmundzkiej kol. 261—262. Detto półn. kolei 285—285¼. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 354—354¼. Detto tow. żegl. parowej 592—593. Detto 13. wydania 571—572. Detto Lloyd 431—433. Peszt. mostu łańcuch. 70—72. Akcje młyna parowego wiedeń. 92—94. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 20—21. Detto 2. wydania 35—36. Esterhazego losy 40 złr. 73¼—74. Windischgrätza losy 23¼—24. Waldsteina losy 24¼—25. Keglevicha losy 11¼—11½. Ks. Salma losy 39—39½. St. Genois 37—37½. Palfego losy 39¼—40. Clarego 39¼—39½.

Amsterdam 2 m. 85½. — Augsburg Usó 103¼. — Bukareszt 31 T. 262½. — Konstantynopol 31 T. 463. — Frankfurt 3 m. 102¼. — Hamburg 2 m. 76¼. — Liwurna 2 m. 103 l. — Londyn 3 m. 10.4. — Medyolan 2 m. 102½. — Paryż 2 m. 119¾. — Cesarskich ważnych dukatów agio 7¼—7½. — Napoleondor 8 2½—8 3. Angielskie Sover. 10 7—10 8. — Imperyal ros. 8 18—8 19.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 30. sierpnia.
Oblig. długu państwa 5% 83¼; 4½ —; 4% 65¾; 4% z r. 1850 —. 3% —; 2½% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. 259; z r. 1839 129. Wiedeń. miejsko bank —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcje bank. 1092. Akcje kolei półn. —. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 590¼. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 598¼ złr.

Amsterdam 1. 2 m. — Augsburg 103 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt 102¼ 2 m. Hamburg 76¼ 2 m. Liwurna 103¼ 1. 2 m. Londyn 10 — 4. 2 m. Medyolan 102½. Marsylia —. Paryż 119¾. Bukareszt 262. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. 86½; innych krajów koron. 77¼. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 111¼. Pożyczka narodowa 85¾. C. k. austr. akcje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcje c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 392¼.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. września.
Hr. Komorowski Franc, z Łuczyce. — Hr. Lanckoroński Tod., z Rawy. Hr. Mier Henr., c. k. szambelan, z Buska. — PP. Schanz, c. k. jeneral-major,

z Gródka. — Szwejkowski Jan i Bandrowski Wojc., z Tarnowa. — Duchnowski Piotr, c. k. prz. obw., z Żółkwi. — Bartmański Józef, z Tadania. — Kawecki Wikt., z Baniowa. — Lewicki Józef, z Bonowa. — Zadurawicz Adolf, z Wiednia. — Starzyński Józef, z Mogilowa. — Skolimowski Julian, z Dynisk. Boczaraki Michał, c. k. przełożony pow., z Linca.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. września.
Hr. Dzieduszycki Kazimirz, do Niesluchowa. — Hr. Tarnowski Tadeusz, do Truskawiec. — Bąkowski Adam, do Dembicy. — Br. Josika, c. k. pułkownik, do Gajów. — PP. Białobrzęski Stanisław, do Dzielizowa. — Pflichtenfeld, c. k. radca wyżs. sąd. kraj., do Czortkowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie dnia 30. i 31. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	323.30	+ 11.0°	84.7	zachodni	sl. pochmurno
2. god. popoł.	323.57	+ 9.0°	71.2	półn.-zach.	burz.
10. god. wiecz.	324.51	+ 8.1°	93.6	"	sil.
Wieczór deszcz 1...42.					
6. god. zrana	328.33	+ 6.2°	85.8	północny	sl. pochmurno
2. god. popoł.	329.32	+ 12.9°	50.1	półn.-zach.	"
10. god. wiecz.	329.28	+ 7.9°	76.2	zachodni	" pogoda
W nocny deszcz 0...40.					

TEATR.

Dziś: przedst. niem.: „Dichter und Bauer.“
Jutro: Opera niem.: „Johannes Gutenberg.“

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY stanu galicyjskiej kasy oszczędności z dniem 31. sierpnia 1856.

Stan wkładek pieniężnych z dniem 31. lipca 1856	złr. 3,156,848 kr. 58 den. —
Od 1. do 31. sierpnia 1856 włożyło 605 stron	złr. 88,507 kr. 40 d.
" " " wypłacono 546 stronom	— 111,402 — 57 —
a zatem ubył	— 22,895 — 17 —
Stan wkładek pieniężnych z dniem 31. sierpnia 1856	— 3,133,953 — 41 —
W osobnym rachunku:	
Kapitał galicyjskiego instytutu ciemnych	złr. 1,842 kr. 55 d. —
Fundusz pierwszego Towarzystwa przemysłu lnianego i konopnego w Galicyi	— 7,294 — 13 —
Razem	złr. 9,137 kr. 8 —
Fundusz pożyczkowy Franciszka Józefa dla profesjonalistów lwowskich nadebrał	— 218 — 23 —
	— 8,918 — 45 —
Ogół	— 3,142,872 — 26 —

Na to ma Zakład na dniu 31. sierpnia 1856:

a) na hypotekach	złr. 2,604,131 kr. 6 den. —
b) w zastawach	— 85,158 — — —
c) w galicyjskich listach zastawnych	— 119,000 — — —
d) w wekslach eskontowanych	— 106,373 — 39 —
e) w obligacjach pożyczek Państwa	— 60,000 — — —
f) w eskontowanych kuponach od zapisów długu za wyswobodzenie gruntów w Galicyi	— 3,475 — — —
g) w gotowiznie	— 340,119 — 16 —
razem	— 3,318,257 — 1 —
Potrąciwszy powyższą stronom należącą się sumę	— 3,142,872 — 26 —
Okazuje się przewyżka w sumie	— 175,384 — 35 —

W którąto sumę wchodzi: prowizye niespłacone i pobrane, majątek własny zakładu, koszta utrzymania i t. p.
We Lwowie dnia 31. sierpnia 1856.

Od Dyrekcji galicyjskiej kasy oszczędności.

KRONIKA.

Czytamy w Gazecie Warszawskiej następujące doniesienie z Wilna z dnia 20. sierpnia: Z największym zadziwieniem przeczytaliśmy w nr. 127. Kroniki (Warszawskiej) nekrolog Eustachego hrabiego Tyszkiewicza, jakoby zmarłego nagle. Spieszmy więc donieść, że zacny założyciel i kurator muzeum starożytności, oraz prezes komisji archeologicznej w Wilnie, dotknięty był grasującą tu w przeszłym miesiącu cholera, lecz z łaski Najwyższego Stwórcy i dzięki staraniom naszych lekarzy a szczególnie p. Juliana Moszyńskiego Dra. med. członka tejże komisji, przyszedł już do zupełnego zdrowia i mamy nadzieję, że dla dobra kraju i wzrostu przez niego u nas zaszczerpionej i rozkrzewionej nauki archeologii, długo jeszcze przewodniczyć będzie pożytecznym pracom naszej komisji.

— Dóm książąt orleańskich wygrał proces w paryskim sądzie cywilnym. Król Ludwik Filip zajmował się w swobodnych chwilach dopełnieniem wydanej roku 1674 przez księdza Anselme „Historii genealogicznej i chronologicznej francuskiego domu królewskiego;“ rękopis ten zginał 24. lutego (podczas spustoszenia Tuileryów) i pojawił się dopiero teraz w ręku pewnego Valette, który go księciu Aumale sprzedawał. Valette pisał w tej mierze do księcia, lecz niotrzymał żadnej odpowiedzi. Dnia 1. sierpnia r. b. ponowił Valette odezwę swą do księcia, i przesłał mu drukowane. obwieszczenie przedaży publicznej dzieła trzechtomowego wysadzonego według rękopisu wspomnionego. Tym-

czasem powziął Dóm książąt orleańskich środki potrzebne i upoważnił tutejszego ajenta swego do wytoczenia procesu. Jakoż rękopis ten zabrano teraz w pomieszkaniu właściciela. Valette protestował wprawdzie przeciw temu, lecz wieczorajszym wyrokiem sądowym przyznano prawowita własność rękopisu Dómu książąt orleańskich, a nadto zapłacić ma Valette jeszcze i koszta procesu.

— Z Bedfordu (w Anglii) donoszą o szczególnym wypadku samopalenia. Dla wygubienia plugawych owadów zapalił ktoś siarkę w swojej izbie; siarka przepaliła naczynie w szczelnie zamkniętej izbie i zajęła się podłoga, ale odkryto wsześnie ogień i ugaszono. W cztery dni potem sprowadzono się znowu do wykurzonej izby i odtąd zaczęły się dziwne rzeczy. Mokra bielizna na strychu zapaliła się sama od siebie; na drugi dzień wybuchnął ogień niemniej 30 razy w rozmaitych częściach domu; osobliwość taka sprowadziła wielu świadków. Z każdej szuflady buchał dym; jeden z obecnych położył swoją chustkę na sofie i chustka się zapaliła; inny obcierał ręce, i mokry ręcznik zajął się, słowem w całym domu działy się dziwy, i we dwa dni były już prawie wszystkie sprzęty, meble, suknie, bielizna na pół zwęglone. Zrobiono śledztwo sądowe, i tymczasowo tłumaczą w ten sposób dziwne to zjawisko, że dym siarczany połączył się po pierwszym pożarze z gazami spalonego drzewa w jakiś gaz zapalny, który napelniał cały dom i częścią przez tarcie a częścią z elektryczności się zapala.